

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

25 februarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

examinînd, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 18 martie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2014, în privința inculpatului

*Ceban Ivan Evgheni, născut la
05 ianuarie 1965 în s. Malinovscoe, r-nul Rîșcani,
locuitor al mun. Chișinău, str. Moara Roșie 13, ap. 4,
cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;*

<i>în instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare a cauzei 26 aprilie – 06 decembrie 2010,</i>
<i>în instanța de recurs:</i>	<i>26 ianuarie – 10 martie 2011,</i>
<i>în instanța de fond:</i>	<i>28 aprilie 2011 – 18 martie 2014,</i>
<i>în instanța de apel:</i>	<i>16 iunie – 17 septembrie 2014,</i>
<i>în instanța de recurs:</i>	<i>17 ianuarie – 25 februarie 2015;</i>

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 06 decembrie 2010, Ceban Ivan a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 258 Cod penal, deoarece fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Ceban I. este învinuit că, în perioada 18.06.2007 - 25.06.2007, în lipsa certificatului de urbanism și autorizației de construire, încălcînd condițiile de autorizare prevăzute de Regulamentul privind autorizarea funcționării și schimbării destinației construcțiilor și amenajărilor, p.p.1 (Anexă la Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 306 din 30 martie 2000), care prevede că pe întreg teritoriul Republicii Moldova utilizarea imobilelor și

amenajărilor cu orice destinație se va efectua în conformitate cu legislația în vigoare și cu respectarea condițiilor de autorizare, prevăzute de regulamentul nominalizat, în baza prevederilor documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului și p.p. 1; 7 al Regulamentului privind certificatul de urbanism și autorizarea construirii sau desființării construcțiilor și amenajărilor, aprobat prin (Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 360 din 18 aprilie 1997), în care este stipulat, că lucrările de construire/desființare se desfășoară în conformitate cu legislația în vigoare și cu respectarea procedurilor de autorizare prin certificate de urbanism și autorizații de construire/desființare a construcțiilor și amenajărilor; concomitent demolarea, dezafectarea ori dezmembrarea - parțial sau totală - a construcțiilor și instalațiilor aferente, precum și a oricăror amenajări se face numai în baza autorizației de desființare obținute, în prealabil sau concomitent cu certificatul de urbanism, a efectuat în continuare lucrări de construire neautorizate, la cota parte de imobil, proprietar al căreia este Gorea Vasile, din casa de locuit cu nr. 16 „a” amplasată pe str-la Sf. Andrei, mun. Chișinău, care este compusă din două părți, avînd o rețea unică de deservire (energie, gazificare, apeduct, canalizare, etc.) din care 3/10 cotă parte îi revine în proprietate privată Galinei Popov și membrii familiei ei.

Ulterior, în urma acestor lucrări, a fost demolat imobilul vechi ce aparține lui Vasile Gorea și executate lucrări de excavare a solului în vederea construcției unui imobil nou. Ca rezultat, a fost demolat totalmente peretele comun al casei menționate, între cota parte a Galinei Popov și Vasile Gorea.

Conform raportului de expertiză nr. 2136, seria IE nr. 003354 din 17.08.2007, imobilul ce aparține Galinei Popov nu poate fi utilizat ca locuință (există pericol de prăbușire a tavanului și pereților), prin urmare părții vătămăte i s-a cauzat un prejudiciu material în sumă de 196.678 lei.

Instanța a reținut că art. 258 CP prevede răspunderea penală pentru comiterea prin acțiuni intenționate a încălcării de către proprietar sau locatar ale regulilor de exploatare, reparație și modificare a locuințelor într-un bloc locativ, fapt care a cauzat daune deosebit de mari integrității structurale ale locuinței altui proprietar, înrăutățind condițiile locative ale lui.

Deci, încălcarea regulilor de exploatare, reparații și modificare a locuințelor - poate fi comisă doar de proprietari sau locatari, adică infracțiunea prevede un subiect special. Dar, inculpatul nu este nici proprietar al imobilului, nici locatar al lui. Mai mult, însuși procurorul în ordonanța de punere sub învinuire din 31 martie 2010 a menționat că proprietar al imobilului este V. Gorea, iar inculpatul are alt loc de tari. Astfel, acesta nu întrunește calitatea de proprietar sau locatar și prin urmare lipsește subiectul infracțiunii.

Compența de infracțiune prevăzută de art. 258 CP are drept obiect nemijlocit sistemul de relații sociale care asigură integritatea structurală ale blocurilor de locuit. Adică, toate acțiunile ce încalcă regulile de exploatare, reparații sau modificare a locuințelor, constituie infracțiune doar dacă au fost comise într-un bloc locativ. Dar, casa individuală de locuit care aparține lui V. Gorea și M. Gorea pe de o parte și familia Popov pe de altă parte, nu constituie

bloc locativ, ceea ce este confirmat prin Extrasul din registrul bunurilor imobiliare. Însuși martorii interogați și partea vătămată Popov au confirmat faptul dat, precum și au infirmat argumentările procurorului că casa are o rețea unică de deservire (energie, gazificare, apeduct etc.). Prin urmare, construcția respectivă sub nici o formă nu poate fi atribuită la categoria - bloc locativ.

În cadrul urmăririi penale au fost efectuate un șir de expertize tehnice și în construcții, care au dat concluzii contradictorii, nefiind stabilită cu certitudine legătura cauzală între acțiunile inculpatului și înrăutățirea condițiilor locative ale lui G. Popov. Acuzarea nu a prezentat probe veridice care ar dovedi existența legăturii cauzale dintre acțiunile inculpatului și consecințele indicate în rechizitoriu. Astfel, lipsește și latura obiectivă a componenței de infracțiune prevăzută de art. 258 CP.

Totodată, au fost ignorate și prevederile art. 287 alin (4) CPP, fapt soldat cu reluarea ilegală a urmăririi penale și încălcarea prevederilor art. 4 al. 2 al protocolului adițional nr. 7 al CEDO, art. 22 CPP.

Or, prin ordonanța din 12 martie 2010, procurorul sect. Rîșcani, A. Vițu, a dispus anularea ordonanței procurorului din 21.12.2009 de scoatere a inculpatului de sub urmărirea penală și reluarea urmăririi penale pe cazul penal dat, însă neinvocînd careva fapte noi sau recent descoperite, sau un viciu fundamental care ar fi afectat hotărârea de încetare a urmăririi penale.

3. Procurorul a declarat recurs, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 352 alin. (3) lit. d), 90 Cod penal la 5 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani.

Apelantul a indicat că instanța de fond la achitat pe inculpat pe art. 258 Cod penal, încriminat prin rechizitoriu, dar acțiunile lui întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (3) lit. d) CP.

Astfel, inculpatul ca urmare a unei înțelegeri cu V. Gorea (socrul său), proprietar al cotei părți a casei de locuit, în mod arbitrar, în baza unui drept presupus, în lipsa documentelor necesare - a certificatului de urbanism și autorizației de construcție, a efectuat lucrări de construcție neautorizate la casa de locuit cu nr. 16 str. Sf. Andrei. Ca urmare, a fost demolat totalmente peretele comun al casei menționate, dintre cota parte V. Gorea și G. Popov, pricinindu-i ultimei o pagubă materială în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 196.678 lei.

3.1 Avocatul I. Isac, a declarat recurs în numele părții vătămate G. Popov, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 352 alin. (2) Cod penal.

Apelantul a relevat că nu este clar care a fost temeiul de a califica acțiunile inculpatului în rechizitoriu în baza art. 258 Cod penal, or acțiunile lui se încadrează în baza art. 352 Cod penal. Omisiunea acuzării nu poate constitui un temei de lipsire a părții vătămate de drepturile consacrate prin actele interne și internaționale.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2011, ambele recursuri au fost admise, casată sentința și dispusă rejudecarea cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată, conform prevederilor: „art. 449 al.1 p. 2 – 450 CPP”.

Instanța de recurs a indicat că instanța de fond eronat a concluzionat că nu este stabilită cu certitudine legătură cauzală între acțiunile inculpatului și înrăutățirea condițiilor locative ale G. Popov.

Indicînd că există mai multe rapoarte de expertiză contradictorii, instanța de fond trebuia să pună în discuție posibilitatea numirii unei contraexpertize, în condițiile prevăzute de art. 148 CPP.

De asemenea, nu s-a constatat cu certitudine dacă inculpatul era sau nu locatarul casei menționate.

Cu referire la solicitarea procurorului și avocatului I. Isac de a recalifica acțiunile inculpatului din art. 258 în art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, instanța de recurs a indicat că asemenea acțiuni procesuale în instanța de recurs nu pot fi efectuate, ci doar în prima instanță și în corespundere cu prevederile art. 326 CPP.

5. Conform ordonanței procurorului din 13 martie 2012, de „schimbarea acuzării”, și a rechizitoriului din 13 martie 2012, acuzarea inițială a fost *schimbată* iar Ceban Ivan a fost pus sub învinuire și învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal – samovolnicia, adică exercitarea unui drept presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, dacă s-au cauzat daune în proporții mari intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, însoțită de nimicirea bunurilor, soldate cu daune în proporții deosebit de mari.

6. Prin sentința din 18 martie 2014, Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău a hotărît: „*plîngerea avocatului V. Vizitiu, în interesele inculpatului Ceban Ivan în baza art. 313 CPP, privind declararea nulității ordonanței din 23.03.2010, privind anularea ordonanței de scoatere a lui Ceban Ivan de sub urmărire penală din 12 martie 2010, emisă de procurorul adjunct al procuraturii Rîșcani, A. Vițu, se respinge ca fiind nefondată.*”

Cauza penală de învinuirea lui Ceban Ivan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, se încetează pe motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală”.

Instanța de fond a constatat că în perioada de timp 18.06.2007-25.06.2007, Ceban I. a efectuat lucrări de construire neautorizate la cota-parte de imobil, proprietar al căreia este V. Gorea, din casa de locuit cu nr. 16 „a”, str-la Sf. Andrei, mun. Chișinău, care este compusă din două părți, avînd o rețea unică de deservire (energie, gazificare, apeduct, canalizare, etc.), dintre care 3/10 cotă-parte îi revine în proprietate privată Galinei Popov și membrilor familiei ei. Ulterior, în urma acestor lucrări, a fost demolat imobilul vechi ce aparține lui V. Gorea și executate lucrări de excavare a solului în vederea construcției unui imobil nou. Ca rezultat, din imprudență, a fost demolat totalmente peretele comun al casei menționate, dintre cota parte a G. Popov și V. Gorea.

Conform raportului de expertiză nr. 2136 seria IE nr. 003354 din 17.08.2007, imobilul ce aparține G. Popov nu poate fi utilizat ca locuință (există pericol de prăbușire a tavanului și pereților), costul lucrărilor de reparație necesare de a fi efectuate pentru aducerea imobilului lit. A2 în stare satisfăcătoare constituie 196.678 lei.

Astfel, inculpatul a efectuat acțiunile indicate cu acordul proprietarului imobilului V. Gorea, în lipsa certificatului de urbanism și autorizația de construire, încălcând condițiile de autorizare prevăzute de Regulamentul privind autorizarea funcționării și schimbării destinației construcțiilor și amenajărilor, p.p. 1 (Anexă la Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 306 din 30 martie 2000), care prevede că pe întreg teritoriul Republicii Moldova utilizarea imobilelor și amenajărilor cu orice destinație se va efectua în conformitate cu legislația în vigoare și cu respectarea condițiilor de autorizare, prevăzute de regulamentul nominalizat, în baza prevederilor documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului și p.p. 1, 7 al Regulamentului privind certificatul de urbanism și autorizarea construirii sau desființării construcțiilor și amenajărilor, aprobat prin (Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 360 din 18 aprilie 1997), în care este stipulat, că lucrările de construire/desființare se desfășoară în conformitate cu legislația în vigoare și cu respectarea procedurilor de autorizare prin certificate de urbanism și autorizații de construire/desființare a construcțiilor și amenajărilor; concomitent demolarea, dezafectarea ori dezmembrarea - parțial sau totală - a construcțiilor și instalațiilor aferente, precum și a oricăror amenajări se face numai în baza autorizației de desființare obținute, în prealabil sau concomitent cu certificatul de urbanism.

Instanța a reținut că în acțiunile inculpatului nu se conțin elementele infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, după cum indică acuzarea, ci se conțin elementele infracțiunii prevăzute de art. 198 Cod penal - deteriorarea din imprudență a bunurilor, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari (în vigoare la momentul comiterii infracțiunii - iunie 2007).

Totodată, ținând cont că, conform Legii nr. 292 din 21.12.2007 privind modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 08.02.2008, articolul art. 198 a fost exclus din Codul penal, inculpatul nu poate fi atras la răspundere penală și pe acest motiv urmează a fi încetată cauza penală.

Se resping argumentele apărării că inculpatul ilegal a fost urmărit penal repetat, pentru aceeași faptă, pe motiv că proprietarul imobilului – V. Gorea a fost supus sancțiunii contravenționale în baza art. 149 CC și a achitat amenda aplicată, acestea fiind irelevante la caz.

Într-adevăr conform Hotărîrii nr. 17/5 din 28.06.2007, V. Gorea, proprietarul casei din str. Sf. Andrei 16A a fost supus sancțiunii contravenționale în baza art. 149 CCA, fiindu-i aplicată amenda de 10.000 lei, pe care ultimul a achitat-o integral. Dar, faptul dat nu poate justifica acțiunile inculpatului, prin care din imprudență a deteriorat imobilul lui G. Popov, cauzându-i un prejudiciu în valoare de 196.333,76 lei. Or, în ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine că cu

reconstrucția casei s-a ocupat anume inculpatul, care a demolat și a săpat groapa în mod neautorizat.

7. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 352 alin. (3) lit. d), 90 Cod penal la 5 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 5 ani.

Apelantul a indicat că instanța de fond, incorect a apreciat probele administrate, nu a luat în considerație declarațiile părții vătămate, a martorilor, concluziile experților, cât și alte probe prezentate de partea acuzării, adoptând o hotărâre reieșind doar din declarațiile inculpatului și altor probe prezentate de către acesta, prin care a orientat incorect instanța.

Probele dovedesc că intenția inculpatului la comiterea infracțiunii incriminate este dovedită pe deplin, existând legătura causală între fapta comisă și consecințele acesteia. Vinovăția inculpatului este dovedită însăși prin declarațiile sale că peretele s-a prăbușit ca urmare a săpăturilor din acea parte a casei, lucrări organizate de el, însă și-a întemeiat poziția că locuința era într-o stare ce expunea riscului locatarii.

Instanța incorect a apreciat acțiunile făptuitorului, calificându-le eronat în baza art. 198 Cod penal, fără a lua în considerație existența intenției directe la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal.

8. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2014, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și întrunirea altor circumstanțe ce exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a inculpatului, cercetarea judecătorească fiind efectuată cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

Astfel, deși instanța a reținut că inculpatul a efectuat lucrări de construire neautorizate, la cota-parte din casa de locuit nr. 16 „a”, str-la Sf. Andrei, mun. Chișinău, compusă din două părți, avînd o rețea unică de deservire (energie, gazificare, apeduct, canalizare, etc.), dintre care 3/10 cotă-parte îi revine în proprietate privată lui G. Popov și membrilor familiei ei, cu demolarea imobilului vechi ce aparținea lui V. Gorea și a executat lucrări de excavare a solului în vederea construcției unui imobil nou, în consecință, din imprudență, fiind demolat peretele comun al casei menționate, dintre cota-parte a lui V. Gorea și cota-parte a G. Popov, instanța a constatat și faptul că nu au fost acumulate probe concludente prin care să fie dovedită intenția inculpatului de demolare a peretelui vizat.

Respectiv, în cazul dat nu se întrunește latura subiectivă a infracțiunii de samavolnicie imputată inculpatului, concluzie la care corect a ajuns prima instanță, just concluzionînd că acțiunile lui se încadrează în componența de infracțiune prevăzută de art. 198 alin. (1) Cod penal (în vigoare la momentul comiterii faptei) - deteriorarea din imprudență a bunurilor, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari.

Urmează de respins argumentul acuzării, cu trimitere la raportul de expertiză prin care s-a constatat că peretele dintre imobile a fost deteriorat ca urmare a acțiunilor inculpatului, deoarece acest fapt nu dovedește indubitabil intenția inculpatului de a efectua demolarea acestuia întru realizarea unui pretins drept al său, precum nici declarațiile părții vătămate și a martorilor audiați nu dovedesc demolarea peretelui vizat ca urmare a intenției inculpatului de realizare a acestui fapt, anume în vederea exercitării neautorizate a unui prezumat drept al său.

În speță nu a fost probată intenția directă a inculpatului în demolarea peretelui nominalizat, iar învinuirea, potrivit dispozițiilor art. 8 Cod de procedură penală și art. 6 par. 2 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, nu poate fi bazată pe presupuneri, sarcina instanței de judecată fiind condamnarea persoanei doar în urma constatării certe a culpei acestuia în comiterea infracțiunii imputate.

9. Procurorul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că instanța de apel unilateral a pus la baza deciziei declarațiile inculpatului, care nu a recunoscut vina, declarații care urmau a fi apreciate critic, necoroborînd cu celelalte probe prezentate de partea acuzării, fiind date cu scop de apărare și eschivare de la răspunderea penală.

Instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare, nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii încriminate.

Mai mult, instanțele de fond și de apel nu au luat în considerație că inculpatul, nefiind specialist în domeniu, neavînd actele necesare coordonate cu organele de resort, care i-ar permite efectuarea lucrărilor preconizat în mod samavolnic a exercitat un drept presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite.

Totodată, instanțele si-au axat argumentarea hotărîrilor adoptate în exclusivitate de a convinge că în acțiunile inculpatului persistă componenta de infracțiune prevăzută de art. 198 alin. (1) Cod penal (în vigoare la momentul comiterii faptei) - deteriorarea din imprudență a bunurilor, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari, și nicidecum a art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal - samavolnicia.

Acest fapt echivalează cu nepronunțarea asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, instanța de judecată nu a dat o apreciere probelor prezentate de acuzare și nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate de organul de urmărire penală,

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

10. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiurile cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărîrilor instanțelor de fond și de apel, inclusiv cele reproduse în pct. **6 și 8** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică a acțiunilor infracționale ale acestuia în baza art. 198 Cod penal (*în vigoare la momentul comiterii faptei infracționale*), în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, cum ar fi și declarațiile inculpatului, părții vătămate G. Popov, martorilor M. Lazăr, D. Popov, V. Ceban, S. Toma, M. Gorea, A. Isac, G. Arhip, procesul verbal de cercetare la fața locului din 25.06.2007, schema, tabelul fotografic, actul de examinare a stării tehnice a imobilului din 25.06.2007, raportul de expertiză seria IE nr. 003354/2136 din 17.08.2007, raportul de expertiză nr. 2341 din 10.12.2013, fiecare probă fiind apreciată în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel pronunțîndu-se argumentat și întemeiat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat și repetate în recursul de pe rol (*pct. 6 - 9 din decizie*).

Mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și menționate în pct. **9** din decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat circumstanțele cauzei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decît cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu este un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de

procedură și, astfel, invocarea doar acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice suport legal (*pct. 9 din decizie*).

Pe lângă aceasta, se reține că soluțiile adoptate de ambele instanțe coroborează și cu următoare circumstanțe.

Potrivit art. 326 alin. (1) Cod de procedură penală, procurorul care participă la judecarea cauzei penale în primă instanță este în drept să modifice, prin ordonanță, învinuirea adusă inculpatului în cadrul urmăririi penale în sensul agravării ei... aducînd la cunoștință inculpatului și apărătorului lui noua învinuire. În asemenea situație, instanța, la cererea inculpatului și a apărătorului lui, acordă termen necesar pentru pregătirea apărării de noua învinuire, după ce judecarea cauzei continuă. În instanța de apel, procurorul poate modifica acuzarea în sensul agravării doar în cazul în care a declarat apel. Conform art. 451, 436 alin. (1), (2) și (4) Cod de procedură penală, procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărîrii în recurs se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei. Pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului. La rejudecarea cauzei este interzisă aplicarea unei pedepse mai aspre sau aplicarea legii privind o infracțiune mai gravă decît numai dacă hotărîrea inițială a fost casată în baza recursului procurorului care a solicitat aplicarea legii privind o infracțiune mai gravă.

În această consecutivitate se atestă că, inițial, în ședința de judecată a instanței de fond, procurorul a solicitat condamnarea inculpatului în baza art. 258 Cod penal, adică conform învinuirii formulate în rechizitoriu (*pct. 1 - 2 din decizie*).

Prin urmare, același procuror a solicitat în recursul declarat condamnarea inculpatului deja în baza art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal absolut neîntemeiat. Or, nu a modificat în ședința primei instanțe, prin ordonanță, învinuirea în sensul agravării ei, aducînd la cunoștință inculpatului și apărătorului lui noua învinuire, cu acordarea de către instanță a termenului necesar pentru pregătirea apărării de noua învinuire, potrivit prescripțiilor din art. 326 alin. (1) Cod de procedură penală (*pct. 3 din decizie*).

Doar situația în care instanța de fond nu ar fi acceptat noua învinuire, mai gravă, adusă inculpatului, genera dreptul procurorului să critice în recurs această soluție și să solicite rejudecarea cauzei, cu condamnarea inculpatului potrivit noii învinuiri formulate anterior în cadrul judecării cauzei de către prima instanță.

Rezultă, că în cadrul rejudecării cauzei după casarea sentinței din 06 decembrie 2010 de către instanța de recurs, procurorul nu avea dreptul procedural să modifice învinuirea inculpatului în sensul agravării ei, ordonanța și rechizitoriul din 13.03.2012 fiind astfel lipsite de orice suport legal, iar instanța de fond nu a avut dreptul să aplice inculpatului o pedeapsă mai aspră sau o lege privind o infracțiune mai gravă decît cea indicată în sentința din 06.12.2010, deoarece aceasta a fost casată în baza recursului procurorului care a solicitat ilegal aplicarea unei legi privind o infracțiune mai gravă, adică de drept situația de fapt a rămas cea care a existat pînă la soluționarea recursului, inculpatul fiind învinuit doar de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 258 Cod penal (*pct. 1-6 din decizie*).

Astfel, argumentul recurentului că cauza urmează a fi rejudecată în vederea condamnării inculpatului în baza art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, adică conform unei învinuiri formulate și proceduri de rejudecare cu încălcarea prevederilor normelor de drept enunțate, este unul lipsit de temeiuri legale.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile atacate cuprind motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul ordinar este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

11. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 18 martie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2014, în privința inculpatului Ceban Ivan Evgheni, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 18 martie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco